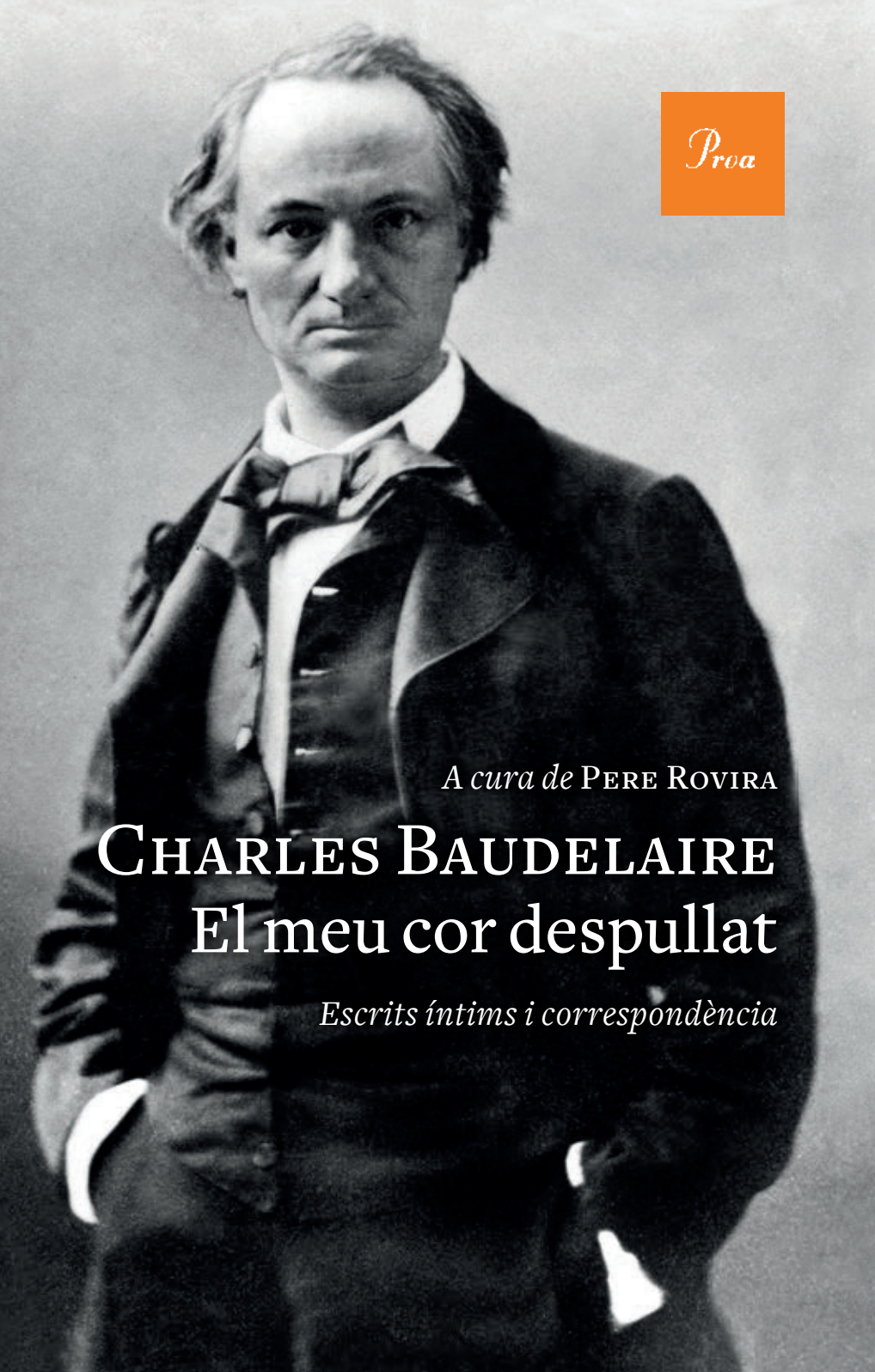

A black and white portrait of Charles Baudelaire, a middle-aged man with receding hair, wearing a dark suit, white shirt, and a dark cravat. He is looking directly at the camera with a serious expression. The background is a plain, light-colored studio backdrop.

Proa

A cura de PERE ROVIRA

CHARLES BAUDELAIRE

El meu cor despullat

Escrips íntims i correspondència

CHARLES BAUDELAIRE

EL MEU COR DESPULLAT

ESCRITS ÍNTIMS I CORRESPONDÈNCIA

Edició i traducció de Pere Rovira

Il·lustracions de Charles Baudelaire

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: novembre del 2018

© de l'edició i de la traducció: Pere Rovira, 2018

Disseny de la coberta: Planeta Art & Disseny
Fotografia de la coberta: © Album

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions SLU, Proa
Diagonal, 662-664
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-735-7
Dipòsit legal: B. 20.345-2018
Composició: gama, sl
Impressió: Liberdúplex

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre és cent per cent lliure de clor i està qualificat com a paper ecològic.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

ÍNDIX

Pròleg	7
Nota bibliogràfica	15
Cronologia	17
ESCRITS ÍNTIMS	27
Coets.	29
Higiene.	61
El meu cor despullat	75
Pensaments d'àlbum	127
Aforismes	131
CORRESPONDÈNCIA.....	135
L'albatros	267

I

COETS

1

Encara que Déu no existís, la Religió seria Santa i *Divina*.

Déu és l'únic ésser que, per regnar, no necessita ni tan sols existir.

Allò que l'esperit ha creat està més viu que la matèria.

L'amor és el gust de la prostitució. No hi ha cap plaer noble que no pugui ser relacionat amb la Prostitució.

En un espectacle, en un ball, cada u gaudeix de tothom.

¿Què és l'art? Prostitució.

El plaer d'estar dintre de les multituds és una expressió misteriosa del gaudi de la multiplicació del nombre.

Tot és nombre. El nombre és en *tot*. El nombre és en l'individu. L'embriaguesa és un nombre.

El gust per la concentració productiva ha de substituir, en un home madur, el gust per la dissipació.

L'amor pot derivar d'un sentiment generós: el gust de la prostitució; però és aviat corromput pel desig de propietat.

L'amor vol sortir d'ell mateix, confondre's amb la seva víctima, com el vencedor amb el vençut, i, així i tot, conservar els privilegis del conqueridor.

Les voluptats de qui manté una amant s'assemblen alhora a les de l'àngel i del propietari. Caritat i ferocitat. Són fins i tot independents del sexe, de la bellesa i del gènere animal.

Les tenebres verdes en els vespres humits de primavera.

Profunditat immensa de pensament en les locucions vulgars, clots excavats per generacions de formigues.

Anècdota del caçador, relativa al lligam íntim de la ferocitat i l'amor.

Autoretrat de Baudelaire, publicat el 1869.

Arxiu Stapleton.

(© Charmet – The Bridgeman Art Library – AGE)

II

COETS

2

De la feminitat de l'Església com a explicació de la seva omnipotència.

Del color violeta (amor contingut, misteriós, velat, color de canongessa).

El sacerdot és immens perquè fa creure en una munió de coses sorprenents.

Que l'Església vulgui fer-ho i ser-ho tot és una llei de l'esperit humà.

Els pobles adoren l'autoritat.

Els sacerdots són els servents i els sectaris de la imaginació.

El tron i l'altar, màxima revolucionària.

E. G. o l'AVENTURERA SEDUCTORA.¹

1. Es tracta d'Elisa Neri, amiga de Mme. Sabatier. Baudelaire va dedicar-li un poema, «Sisina», i cita diverses vegades el títol d'un relat que volia escriure a partir de la trobada amb aquesta dona: *El boig raonable i la bella aventurera*.

Embriaguesa religiosa de les grans ciutats. Panteisme.
Jo, és a dir, tots; Tots, és a dir, jo.

Remolí.

III

COETS

3

Em sembla que ja he escrit en les meves notes que l'amor s'assembla molt a una tortura o a una operació quirúrgica. Però aquesta idea es pot desenvolupar de la manera més amarga. Encara que tots dos amants estiguin molt enamorats i plens de desitjos recíprocs, sempre n'hi haurà un que estarà més calmat o menys posseït que l'altre. Aquest, o aquesta, és el cirurgià, o el botxí; l'altre és el sotmès, la víctima. ¿Sentiu els sospirs, preludis d'una tragèdia de deshonor, els gemecs, els crits, les raneres? ¿Qui no els ha proferit, qui no els ha extorquit irresistiblement? ¿I què és el que trobeu de pitjor en el turment aplicat per acurats torturadors? Aquests ulls de somnàmbul girats en blanc, aquests membres en els quals els músculs sorgeixen i es tensen com si estiguessin sota l'acció d'una pila galvànica; l'embriaguesa, el deliri, l'opi, en els seus resultats més furiosos, segur que no us en donarien uns exemples tan horribles, tan estranys. I el rostre humà, que Ovidi considerava esculpit per reflectir els astres, aquí el teniu, mostrant una expressió de ferocitat folla, o relaxant-se en una espècie de mort. Car, sens dubte, consideraria que faig un sacrilegi aplicant el mot èxtasi a aquesta mena de descomposició.

Joc espantós, en el qual és necessari que un dels jugadors perdi el govern de si mateix!

Una vegada algú va preguntar davant meu en què consistia el plaer més gran de l'amor. N'hi va haver un que va respondre naturalment: a rebre; i un altre: a donar-se. Aquest deia: plaer d'orgull!, i aquell: voluptuositat d'humilitat! Tots aquests porcs parlaven com la *Imitació de Crist*. Va haver-hi, en fi, un impúdic utopista que afirmava que el més gran plaer de l'amor consistia a formar ciutadans per a la pàtria.

Jo vaig dir: la voluptuositat única i suprema de l'amor rau en la certesa de fer el *mal*. I l'home i la dona saben de naixença que tota voluptuositat es troba en el mal.

IV

PLANS. COETS. PROJECTES

4

- La Comèdia a la manera de Silvestre.
Barbara i el Corder.
- Chenevard ha creat un tipus sobrehumà.
- La meva promesa a Levaillant.²
- Prefaci, mescla de misticisme i de jovialitat.

2. T. Silvestre, crític d'art. No se sap a quina Comèdia es refereix Baudelaire. Tampoc se sap què significa «Barbara i el Corder»; Barbara era amic de Baudelaire. Chenevard és un pintor del qual parla Baudelaire a *L'art philosòfic*. Tampoc sabem de quina promesa a Levaillant, pensador naturalista, es tracta.

Somnis i teoria del Somni a la manera de Swedenborg.

El pensament de Campbell (*The Conduct of Life*).³

Concentració.

Poder de la idea fixa.

- La franquesa absoluta, mitjà d'originalitat.
- Narrar pomposament coses còmiques.

COETS. SUGGESTIONS

5

Quan un home ha de fer llit, quasi tots els seus amics tenen un desig secret de veure'l morir; els uns, per constatar que tenia menys salut que ells; els altres, amb l'esperança desinteressada d'estudiar una agonia.

El dibuix arabesc és el més espiritual de tots els dibuixos.

V

COETS. SUGGESTIONS

6

L'home de lletres mou capitals i proporciona el gust de la gimnàstica intel·lectual.

El dibuix arabesc és el més ideal de tots.

3. Emerson fa dir al poeta Thomas Campbell: «Un home acostumat al treball és capaç de portar a bon fi qualsevol feina que s'hagi proposat, i, pel que fa a ell, la necessitat i no la inspiració és l'incentiu de la seva musa».

Estimen les dones en proporció directa a com més alienes ens són. Estimar les dones intel·ligents és un plaer de pederasta. Així, la bestialitat exclou la pederàstia.

És possible que l'esperit burlesc no exclogui la caritat, però és rar.⁴

L'entusiasme que s'aplica a una altra cosa que a les abstraccions és un signe de debilitat i de malaltia.

La magror està més nua, és més indecent que el greix.

VI

7

– *Cel tràgic*. Epítet d'un ordre abstracte aplicat a un ésser material.

– L'home es beu la llum amb l'atmosfera. Així, el poble te raó quan diu que l'aire de la nit és malsà per al treball.

4. A *De l'essència del riure*, Baudelaire afirma que la idea de superioritat és un element decisiu de la comicitat. La comicitat necessita «que hi hagi la presència de dos éssers, i és especialment en aquell que riu, en l'espectador, on viu la comicitat».

- El poble és adorador nat del foc.
Focs artificials, incendis, incendiàris.
Si suposem un adorador nat del foc, un *Parsis nat*, podem crear una novel·leta.

8

Les equivocacions relatives a les cares són el resultat de l'eclipsi de la imatge real per l'allucinació que neix d'aquesta imatge.

Coneix els gaudis d'una vida aspra; i prega, prega sense parar. La pregària és una reserva de força. (*Altar de la voluntat. Dinàmica moral. La bruixeria dels sagraments. Higiene de l'ànima.*)

La música aprofundeix el cel.

Jean-Jacques⁵ deia que no podia entrar en un cafè sense experimentar una certa emoció. Per a una naturalesa tímida, una prova de teatre s'assembla una mica al tribunal dels Inferns.

La vida només té un veritable encís; és l'encís del *Joc*. Però, ¿i si ens és indiferent guanyar o perdre?

5. A les *Confessions*, Rousseau parla de la seva timidesa quan entra en una pastisseria o una fruiteria.